

Hvad vil det sige at være

udviklingshæmmet?

Alle mennesker **udvikler** sig

At være udviklingshæmmet betyder ikke, at man ikke udvikler sig, men at ens personlige udvikling går langsommere. I næsten alle tilfælde betyder det også, at man ikke når så langt i sin udvikling som andre.

Alle – også mennesker med udviklingshæmning – udvikler sig på følgende vigtige områder: Motorik (dvs. bevægelse), interesse for og samspil med andre, sprog og leg. Udviklingshæmmede børns udvikling følger det samme mønster som andre børns: Man lærer at sidde, før man lærer at stå, den første tætte kontakt har man med mor og far, man pludrer, før man taler, og man leger først ved siden af og dernæst sammen med andre børn.

Nogle mennesker med udviklingshæmning har de største vanskeligheder i forhold til sproget, andre kæmper mest med det motoriske, og nogle har især vanskeligheder i forhold til kontakten til andre. Endvidere har en del også fysiske handicap, og dette kan i nogle tilfælde begrænse deres udviklingsmuligheder yderligere.

HVORFOR BLIVER MAN UDVIKLINGSHÆMMET?

Årsagen til udviklingshæmning kendes langt fra i alle tilfælde, men udviklingshæmning kan være en følge af:

- Arvelige faktorer (fx visse stofskiftesygdomme samt arvelige kromosomfejl)
- Kromosomfejl
- Skader, der opstår i fostertilstanden (p.g.a. f.eks. overdreven alkoholindtagelse, overdreven rygning eller infektionssygdomme hos moderen)
- Iltmangel under fødslen
- For lav fødselsvægt (som følge af for tidlig fødsel)
- Hjerneskade opstået efter fødslen p.g.a. en ulykke eller sygdom

Positive forventninger som drivkraft

Det er vigtigt, at udviklingshæmmede børn bliver stimuleret både motorisk, socialt og sprogligt. Mange børn med udviklingshæmning udvikler et tale- og/eller tegnsprog, og de fleste bliver aktive og glade for leg og andre aktiviteter, der svarer til deres udviklingstrin.

Også støtte til forældrene er helt centralt. Mange steder får forældrene tilbudt pædagogisk rådgivning i, hvordan de bedst kan stimulere deres barn motorisk, socialt og sprogligt.

Samvær og samværsproblemer

Samværet med andre kan være svært for mange udviklingshæmmede, og det kan føre til svære frustrationer. Men næsten alle vil alligevel kunne have glæde af samvær og samspil med andre, når den nødvendige støtte stilles til rådighed.

Omkring hver tredje person med udviklingshæmning har en psykiatrisk lidelse, der kræver en særlig pædagogik og eventuelt psykiatrisk behandling. Det er tre gange så mange som i den øvrige befolkning. Det kan dreje sig om alle psykiske lidelser, der ses blandt den øvrige befolkning, men mennesker med udviklingshæmning

rammes især af adfærdsforstyrrelser eller autisme eller har autistiske træk. Autismen betyder, at disse mennesker kan have store vanskeligheder i samspillet med andre.

Endelig vil en del udviklingshæmmede lide under hyperaktivitet, impulsivitet og manglende koncentration – det, der af nogle betegnes som ADHD. Børn og voksne udviklingshæmmede med autisme eller ADHD har brug for en særlig pædagogisk indsats.

Multihandicap

Nogle udviklingshæmmede har følgesygdomme eller -handicap, som er vigtige at behandle af hensyn til den generelle indlæring og funktion i det hele taget. Typisk kan dette være syns- eller hørenedsættelse, men også en række andre lidelser og handicaps, som f.eks. spasticitet eller manglende muskelspænding (hypotoni) er hyppige.

Cirka en tredjedel af alle udviklingshæmmede udvikler epilepsi, som ubehandlet har en forstyrrende effekt på indlæringen.

TAL OM UDVIKLINGS- HÆMNING

Der er ca. 36.000 udviklingshæmmede i Danmark.

Det bliver ganske vist ikke registreret i Danmark, om man er udviklingshæmmede eller ej, så et helt præcist tal for antallet af mennesker med udviklingshæmning findes ikke.

Men i 2003 blev der gennemført en stor undersøgelse i Ribe Amt og heraf fremgik det, at der var 1512 udviklingshæmmede i amtet. Supplerende undersøgelser har vist, at befolkningssammensætningen i Ribe Amt ikke adskiller sig væsentligt fra resten af landets. Så når man sætter Ribes befolkningsantal i forhold til hele Danmarks, er der altså ca. 36.000 udviklingshæmmede i Danmark.

Når handicappet opdages

Hospitalet I tilfælde, hvor handicappet konstateres straks efter fødslen, hjælper hospitalet familien og sørger for, at den rette behandling anvises.

Sundhedsplejersken Mistanken om, at et barn er udviklingshæmmet, fattes dog ofte først efter nogle måneder og typisk af barnets sundhedsplejerske. Sundhedsplejersken vil hjælpe familien med det videre forløb.

Familielægen Endelig kan handicappet konstateres i forbindelse med de forebyggende børneundersøgelser, der foretages af familiens praktiserende læge. Lægen kan efter aftale underrette kommunen, der herefter undersøger barnets behov for nærmere udredning og støtte.

Hvor får man hjælp?

Kommunen Den kommune, man bor i, har pligt til at tilbyde rådgivning og støtte (fx økonomisk kompensation) til familier med udviklingshæmmede børn og voksne. Familien skal således altid henvende sig til kommunen for at få hjælp.

PPR Kommunens pædagogisk/psykologiske rådgivning vurderer barnets udvikling og hjælper med at finde den rigtige børnehave og skoleplacering.

VISO VISO står for "Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation" og tilbyder gratis, landsdækkende specialrådgivning til borgere, kommuner, institutioner og tilbud på social- og specialundervisningsområdet, når den rette ekspertise ikke findes i kommunen.

OM LANDSFORENINGEN LEV

LEV er interesseorganisationen, der taler udviklingshæmmedes og deres pårørendes sag. Udviklingshæmmede magter ikke altid selv at komme til orde i det offentlige system, og deres familier har en utrolig presset hverdag med et udviklingshæmmede barn eller slægtning. Derfor er det vigtigt for både udviklingshæmmede og deres pårørende, at de har en stemme i samfundet. Den stemme er LEV.

LEV koncentrerer i dag sin indsats inden for områderne boliger til udviklingshæmmede, kvalitetsudvikling i den offentlige sektor, retssikkerhed for mennesker med udviklingshæmning, uddannelse og arbejde til alle.

Landsforeningen LEV
Kløverprisvej 10B
2650 Hvidovre
Tlf. 3635 9696
Fax 3635 9697
lev@lev.dk
www.lev.dk